



## Тема 6. Відомі фінансові установи Найбільші біржі світу



ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ

9 КЛАС

Ткаченко Н. М., вчитель

економіки, географії

КУ ССШ № 7 ім. М.

Савченка СМР

<https://ppt-online.org/163700>

# Найбільші біржі світу

На сьогодні у світі налічується близько 200 бірж у більш ніж 60 країнах. Серед найбільших бірж світу 6 - американських.

<b>Біржі</b>	<b>Оборот, млн.дол.</b>
<i>Нью-Йоркська</i>	1023,2
<i>Токійська</i>	392,3
<i>Середньо-Західна (США)</i>	79,1
<i>Лондонська</i>	76,4
<i>Осакська</i>	68,1
<i>Тихоокеанська (США)</i>	36,8
<i>Торонтська</i>	31,7
<i>Американська</i>	26,7
<i>Амстердамська</i>	20,0
<i>Паризька</i>	19,8
<i>Філадельфійська</i>	17,9
<i>Бостонська</i>	14,4



# Основні фондові біржі в світі

Країна	Кількість основних бірж	Назва	Основна біржа
<b>США</b>	13 фондових бірж	American Stock Exchange, Середньозахідна, Тихоокеанська, Бостонська	Нью-Йоркська Фондова біржа
<b>Велика Британія</b>	22 Фондових бірж	Лондон, Глазго, Бірмінгем, Ліверпуль	Лондонська ФБ є одним із найбільших фінансових центрів світу
<b>Франція</b>	8 Фондових бірж	Париж, Ліон, Марсель, Лілль, Нансі, Бордо, Нант	Паризька фондова біржа
<b>Німеччина</b>	7 Фондових бірж	Франкфурт-на-Майне, Дюссельдорф, Гамбург і т.д	У Франкфурті-на-Майні
<b>Японія</b>	9 Фондових бірж	Токіо, Кіото, Нагоя, Осака, Хіросіма, Коба, Нігата	Токійська ФБ займає 3 місце в світі
<b>Канада</b>	5 Фондових бірж	Монреаль, Торонто, Ванкувер, Калгарі, Вінніпег	Торонтська
<b>Україна</b>	7 Фондових бірж	Київська, УФБ, ПФТС, біржа "ІННЕКС"	УФБ, ПФТС,

# Самые крупные мировые биржи

Разница во времени рождает волну колебаний индексов на мировых биржах в зависимости от первых торгов



# КРУПНЕЙШИЕ ФОНДОВЫЕ БИРЖИ В МИРЕ

Рейтинг по суммарной рыночной капитализации торгующихся компаний, триллионов долларов

НЬЮ-ЙОРКСКАЯ БИРЖА (США)	\$23,09 ТРЛН
NASDAQ (США)	\$11,72 ТРЛН
JAPAN EXCHANGE GROUP	\$5,83 ТРЛН
ШАНХАЙСКАЯ БИРЖА (КИТАЙ)	\$4,59 ТРЛН
EURONEXT (ЕВРОПА)	\$4,44 ТРЛН
ГОНКОНГСКАЯ БИРЖА (КИТАЙ)	\$3,91 ТРЛН
LSE GROUP (ЕВРОПА)	\$3,83 ТРЛН
ШЭНЬЧЖЭНЬСКАЯ БИРЖА	\$3,02 ТРЛН
TMX GROUP (КАНАДА)	\$2,27 ТРЛН
БОМБЕЙСКАЯ БИРЖА	\$2,04 ТРЛН
НАЦИОНАЛЬНАЯ БИРЖА ИНДИИ	\$2,02 ТРЛН
DEUTSCHE BOERSE (ФРГ)	\$1,9 ТРЛН

Данные на сентябрь 2019

Источник: Всемирная федерация бирж, расчёты команды проекта Finsovetnik.com

## Бір жов і сист еми

### **Моноцентрична система Англія, Японія, Франція**

Лондонська біржа має назву Міжнародної фондової біржі оскільки вона перебрала на себе фондові біржі не тільки Великобританії, але й Ірландії. На ній котируються не тільки цінні папери, емітовані резидентами, а й значна кількість іноземних цінних паперів та фінансові інструменти євrorинку.

### **Поліцентрична система Австралія, Німеччина, Канада**

Основна (головна, найсильніша) і ще кілька фондових бірж з високою питомою вагою біржового обороту.

**Найбільшими за обігом та значенням залишаються ті національні біржі, які знаходяться в головному фінансовому центрі країни. На них концентруються операції загальнонаціональних масштабів, провінційні ж біржі поступово втрачають свої позиції.**

# Токійська Фондова Біржа (Tokyo Stock Exchange)

- Токійська біржа є **неприбутковою членською організацією**, яка є юридичною особою і що володіє широкими правами в області самоврядування.
- На частку токійської біржі доводиться понад 80% біржового обороту країни.
- Основними продавцями і покупцями є **інституційні власники** цінних паперів. У Японії індивідуальні власники мають лише 20% акцій, що обертаються на біржі, а 80% належить фінансовим установам, страховим компаніям і корпораціям. Власники акцій розраховують не на дивіденди, а на підвищення курсу акцій і отримання доходу в результаті продажу акцій по вищому курсу.
- Основний метод торгівлі - **відкритий подвійний аукціон** - торгівля з голосу в біржовому натовпі «зараба».
- Покупцями акцій на цій біржі є **не лише такі потенційні інвестори**, як банки, страхові компанії, інвестиційні фонди, але й **дрібні акціонери**.
- Ця біржа є високоавтоматизованим ринком.
- Торговельна практика відрізняється від нью-йоркської та європейської. Перша секція розміщена у спеціальному місці, на ній торгують акціями великих промислових корпорацій — 1052 корпоративних акції; другу секцію репрезентують малі і середні компанії. Налічується 93 регулярні члени TSE. Вони є відомими у світі, оскільки підвищили імідж TSE. Торги ведуться акціями національних компаній, іноземних акцій небагато, незначним є й обіг відсоткових цінних паперів. В основному торгівля касова, строковий (ф'ючерсний) ринок відсутній.



# Паризька біржа (фр. *Bourse de Paris*)

- Паризька фондова біржа посідає перше місце серед семи бірж Франції (більш як 90% угод, що укладаються на національному біржовому ринку).
- На біржі існує **три рівні котирування**.
- **Перший** - офіційне котирування призначене для великих корпорацій, які отримують стабільні прибутки, регулярно виплачують дивіденди, розміщують на ринку значну частину акцій і виконують рекомендації установ, які координують діяльність бірж. На такому самому рівні котируються також цінні папери іноземних емітентів.
- **Другий** – котировка акції малих та середніх підприємств (вторинний ринок).
- На **третьому** рівні, так званому вільному ринку, котируються цінні папери, що не були допущені до котирування на вищих рівнях.



*На першому рівні укладаються як касові, так і строкові угоди з цінними паперами, на другому та третьому рівнях учасники ринку укладають тільки касові угоди.*

*Біржові торги проводяться протягом трьох годин з 11.30 до 14.30 кожного робочого дня.*

*Спочатку проводиться котирування державних та корпоративних облігацій, а після цього - акцій.*



# Біржова система США – змішаного типу

- Найбільш специфічним є **фондовий ринок США**, він настільки розгалужений, що в головному фінансовому центрі країни знайшлося місце і для загальноновизнаного лідера - **Нью-Йоркської фондової біржі**, і для **Американської фондової**, в країні функціонують також **провінційні фондові біржі**, їх кількість скоротилась, але ті що залишилися займають доволі сильні позиції.
- **Американська модель біржі – самостійне об'єднання професійних посередників з внутрішньобіржовим регулюванням діяльності.**
- Відповідний державний орган – **Комісія з товарної ф'ючерсної торгівлі США** – виконує в основному спостережні функції, координує діяльність усіх біржових ринків, здійснює юридичну експертизу всієї біржової документації з метою забезпечення рівних умов для розвитку конкуренції.



- **Англійська** модель біржі характеризується поєднанням значного впливу державних установ з широким членством бірж і брокерів у неурядовій і некомерційній організації, що координує діяльність біржового ринку, — Управлінні з цінних паперів і ф'ючерсів.



- **Французька** модель біржі передбачає визначальну функцію держави з контролю за діяльністю біржових структур і ринку.



- **Німеччина** - величезний вплив на біржовий ринок монопольних банків, які займаються емісією та розміщенням цінних паперів, активно діють на вторинному ринку і володіють великими пакетами цінних паперів. До 10% акцій належать комерційним банкам. Ринок Німеччини також відрізняється досить стійкою структурою національного акціонерного капіталу. Близько половини всіх акцій знаходяться у постійному володінні й практично не перебувають в обігу на ринку.



# Нью-Йоркська фондова біржа (New York Stock Exchange (NYSE))

- Головна фондова біржа США, **найбільша в світі**. Символ фінансової могутності США та фінансової індустрії взагалі. На біржі визначається всесвітньо відомий індекс **Доу-Джонса** для акцій промислових компаній, а також індекс NYSE.
- На біржі здійснюються операції з акціями та цінними паперами більш ніж тисячі найменувань. На біржі котируються цінні папери понад **1,5 тисяч компаній**. Загальна капіталізація компаній, що торгуються на NYSE, до кінця 2006 р. склала \$ 26,5 трлн.
- **NYSE Composite** - один з популярних біржових індексів у світі. Він відображає зміни в курсі всіх акцій, що котируються на Нью-Йоркській фондовій біржі, що включають в себе понад 1500 найбільших американських компаній із загальною капіталізацією понад 20 трильйонів доларів. Тому NYSE Composite може служити зручним показником стану економіки США.
- **Біржа заснована 17 травня 1792 року**. З 1975 року стала некомерційною корпорацією, що належить своїм 1336 індивідуальним членам (це число незмінно з 1953). Місця членів можуть продаватися, вартість одного місця зараз доходить до 3 мільйонів доларів.
- На початку березня 2006 NYSE завершила злиття з електронною біржею Archipelago Holdings і вперше за свою історію запропонувала акції інвесторам, ставши, таким чином, **комерційною організацією**. Її діяльність регламентується статутом, внутрішніми правилами та інструкціями. На нинішній день більша частина з 1366 місць знаходиться у власності у великих фінансових фірм і фахівців.



# Лондонська фондова біржа ( *London Stock Exchange* )

Лондонська біржа - акціонерне товариство, де проводяться як первинні публічні розміщення акцій, так і вторинні публічні розміщення цінних паперів SPO емітентів з усього світу . Тому, що Лондон є світовим фінансовим центром, де зосереджені значні капітали і присутні серйозні інвестори.

Ринок акці ділиться на: **основний**, куди допускаються компанії відповідають вимогам, і **альтернативний** з менш жорсткими вимогами, призначений для молодих, здебільшого інноваційних компаній.

Лондонська фондова біржа вважається **самою інтернаціональною** - на неї припадає близько 50 відсотків міжнародної торгівлі акціями. У 2004 році там мали лістинг 340 іноземних компаній з 60 країн світу. Всього ж на території Сполученого Королівства розташовуються 22 фондові біржі (найбільші з яких - у Лондоні, Ліверпулі, Глазго і Бірмінгемі).



*Всі індекси ЛФБ розробляє і розраховує спеціальна компанія – FTSE. Коли набирається «критична» маса компаній з будь-якої країни, тоді вивчається можливість запуску нового індексу.*

*Поява того чи іншого індексу залежить від рівня попиту на ринку. Якщо інвестори хочуть мати певний індекс, ЛФБ починає працювати з FTSE, щоб такий індекс з'явився.*

*Іноді при створенні індексу не так важлива країна, як інші фактори. Наприклад, компанії з міжнародними амбіціями хочуть потрапити в індекс ринків, що розвиваються, або у індекс певної галузі.*

# Франкфуртська фондова біржа

- Найбільша німецька та одна з найбільших світових бірж. Початковою точкою існування біржі вважається прийняття торговцями в 1585 році єдиних обмінних курсів валют у Франкфурті-на-Майні, який до того моменту вже став великим європейським торговим центром.
- Біржа підтримує зв'язки з інвесторами всього світу, при цьому їхня кількість зростає з кожним роком. Останнім часом почала змінюватися структура інвесторів. Якщо до 2000 року на біржі були присутні в основному німецькі інвестори, то зараз присутні капіталовкладники зі США, Великобританії, Франції, Швейцарії та інших країн.
- Пропонує найменшу загальну вартість первинного розміщення акцій у порівнянні з іншими фондовими майданчиками світу.
- Цей майданчик надає компаніям, які бажають вийти на міжнародні ринки капіталу, найефективніший, з погляду часових і фінансових витрат, механізм здійснення IPO.
- Біржа висуває не дуже жорсткі вимоги лістингу. Однак однією з необхідних вимог є прозорість компанії. Лістинг є рівноправним для всіх компаній незалежно від їх капіталізації та торговельної історії.



## Торгівля на біржі

проводиться на трьох ринках:  
*офіційному* ринку, де проходять операції з державними облігаціями та цінними паперами найбільших компаній; *регульованому* ринку – з цінними паперами компаній з меншою капіталізацією; ринку *позабіржового обігу* - з цінними паперами нових і невеликих компаній.

**Основний індекс: DAX - є барометром стану німецької економіки.**

# Проведіть дослідження:

- **Українські біржі:** <https://aeaer.com.ua/spysok-birzh/>
- **УКРАЇНСЬКІ БІРЖИ ВЕРІГАЮТЬ КОНКУРЕНТІ МІС В ЄВРОПІ ЗА ОБ'ЄМОМ ТОРГІВ ОБЛІГАЦІЯМИ**
- **© Детальніше на FinPost:** <http://finpost.com.ua>



УКРАЇНСЬКА  
БІРЖА



ТОВАРНА  
БІРЖА «ІННЕКС»



УКРАЇНСЬКА  
УНІВЕРСАЛЬНА  
БІРЖА

# Домашнє завдання:

- Опрацювати стор. **105-109** навчального посібника;
- Перегляньте відео:  
[https://www.youtube.com/watch?v=2M069z\\_uRjM](https://www.youtube.com/watch?v=2M069z_uRjM)
- Чим відома Токійська біржа?  
<https://ppt-online.org/201055>
- <https://present5.com/tokijskaya-fondovaya-birzha-prezentaciyu-vypolnili-studenty-dkk-102/>



**За допомогою додаткових джерел інформації охарактеризуйте одну з фінансових установ України за планом:**

1. Назва компанії та її місцезнаходження.
2. Яку мережу має компанія в Україні.
3. Які основні види фінансових послуг надає ця компанія.
4. Хто і з якого віку може стати клієнтом компанії.
5. Які перспективи діяльності цієї компанії.

